

Sarajevo, 21.05.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
14.05.2018.- 18.05.2018.

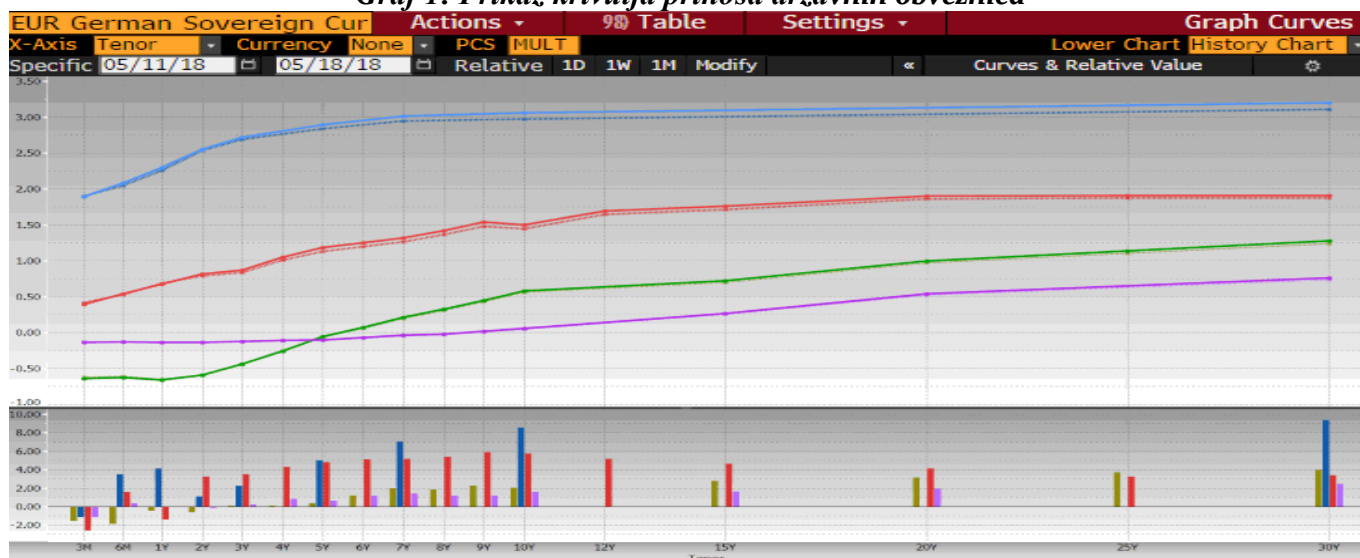
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	11.5.18	-	18.5.18	11.5.18	-	18.5.18	11.5.18	-	18.5.18	11.5.18	-	18.5.18
2 godine	-0,58	-	-0,58	→	2,53	-	2,55	↗	0,79	-	0,82	↗
5 godina	-0,06	-	-0,05	↗	2,84	-	2,89	↗	1,14	-	1,18	↗
10 godina	0,56	-	0,58	↗	2,97	-	3,06	↗	1,44	-	1,50	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	11.5.18	-	18.5.18
3 mjeseca	-0,570	-	-0,592
6 mjeseci	-0,608	-	-0,627
1 godina	-0.623	-	-0.628

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 18.05.2018. godine (pune linije) i 11.05.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Guverner Središnje banke Francuske i član UV ECB-a Villeroy je početkom proteklog tjedna izjavio da bi prvo povećanje kamatnih stopa ECB-a moglo uslijediti za „najmanje nekoliko tromjesečja, ali ne i godina“ nakon što se okonča program kupovina obveznica. Ovu izjavu tržište je prihvatilo kao signal da je i dalje vjerojatno da će ECB obustaviti kvantitativne olakšice u ovoj godini, a što se odrazilo na priličan rast prinosa obveznica eurozone proteklog ponedjeljka. Rast prinosa nastavljen je i narednog dana, uprkos objavljenim podacima koji su ukazali na usporenje rasta GDP-a eurozone tijekom prvog tromjesečja. Do korekcije kretanja prinosa sigurnijih obveznica došlo je polovicom proteklog tjedna, kada je povećana potražnja za sigurnijim investicijama, tako da je na tjednoj razini zabilježen samo blagi rast prinosa dužeg roka dospeljeća. Istodobno, došlo je do oštrog rasta prinosa italijanskih obveznica, posebno kada se pojavila vijest da stranke koje sudjeluju u pregovorima o formiranju koalicijske Vlade, između ostalog, raspravljaju i o potencijalnom planu da se od ECB traži otpis duga u iznosu od 250 milijardi EUR. Iako je

ova informacija kasnije demantirana, krajem tjedna potpisivanje dogovora za formiranje koalicije, prema kojem je dogovoreno povećanje potrošnje, Italiju bi moglo dovesti u koliziju s EU. Zbog političke neizvjesnosti koja je bila veoma izražena u promatranom razdoblju prinosi italijanskih obveznica su na tjednoj razini zabilježili rast između 32 i 36 baznih bodova. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je povećana na 165 baznih bodova, što je najveća razina od listopada 2017. godine, dok je prinos desetogodišnjih italijanskih obveznica dostigao najveću razinu od srpnja iste godine.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – EZ (tromjesečno) 2. prelim. podatak I tromjesečje	0,4%	0,4%	0,7%
2.	GDP – Njemačka (tromjesečno) 2. prelim. podatak I tromjesečje	0,4%	0,3%	0,6%
3.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) 2. prelim. podatak I tromjesečje	0,6%	0,5%	0,7%
4.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) OŽUJAK	3,6%	3,0%	2,6%
5.	Stopa inflacije – EZ TRAVANJ	1,2%	1,2%	1,3%
6.	Stopa inflacije – Njemačka TRAVANJ	1,4%	1,4%	1,5%
7.	Stopa inflacije – Francuska TRAVANJ	1,8%	1,8%	1,7%
8.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR) OŽUJAK	-	32,0	36,8
9.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR) OŽUJAK	21,0	21,2	20,9
10.	Građevinski sektor – EZ (G/G) OŽUJAK	-	0,8%	0,2%
11.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR) TRAVANJ	-	-3,72	-10,63
12.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska TRAVANJ	-	3,9%	3,9%
13.	Razina javnog duga – Italija (u milijardama EUR) OŽUJAK	-	2.302	2.286

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili rast od 2 do 9 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan, pri čemu je zabilježeno i povećanje nagiba američke krive prinosa. Prema navodima pojedinih analitičara, kretanje prinosa američkih obveznica se ne može objasniti ekonomskim fundamentima te je njihov rast potaknut povećanjem cijene nafte na najvišu razinu od studenoga 2014. godine, dok je njihovo smanjenje zabilježeno u petak objašnjeno signalima na koje upućuju tehničke analize. Nagib krive prinosa američkih državnih obveznica je kao i ranije bio tema izjava pojedinih Fedovih zvaničnika. Predsjednik Feda iz St. Luisa Bullard je izjavio da bi agresivan tempo povećanja referentne kamatne stope mogao da utječe na dalje smanjenje nagiba američke krive prinosa, ili da čak prinose obveznica krećeg roka dospjeća podigne iznad razine prinosa dugoročnih obveznica. Prema njegovim riječima, inflacija u SAD je i dalje niska i stabilna te je smanjenje nagiba američke krive prinosa više posljedica Fedovog djelovanja nego zabrinutosti investitora zbog budućeg stanja gospodarstva. Međutim, njegov kolega predsjednik Feda iz San Franciska Williams je izjavio da nije zabrinut zbog smanjenja nagiba krive prinosa, jer je to rezultat umanjivanja monetarnih stimulansa, kao i da se dugoročne kamatne stope povećavaju, ali ne istim tempom kao kratkoročne. Ipak, razlika u prinosima američkih desetogodišnjih i dvogodišnjih državnih obveznica se nalazi na najnižoj razini od 2007. godine, kao i razlika prinosa između desetogodišnjih i petogodišnjih obveznica. Protekli tjedan su obilježili i pregovori između predstavnika Kine i SAD o trgovinskim odnosima ove dvije zemlje te je dogovor između njih postignut tijekom proteklog vikenda, na način da se Kina obvezala da će kupovati više dobara i usluga iz SAD, čime će se smanjiti trgovinski deficit SAD koji ima u odnosu s Kinom, najvećim trgovinskim partnerom. Ovo je, također, značajno umanjilo zabrinutost investitora oko eskalacije trgovinskog rata između ove dvije zemlje.

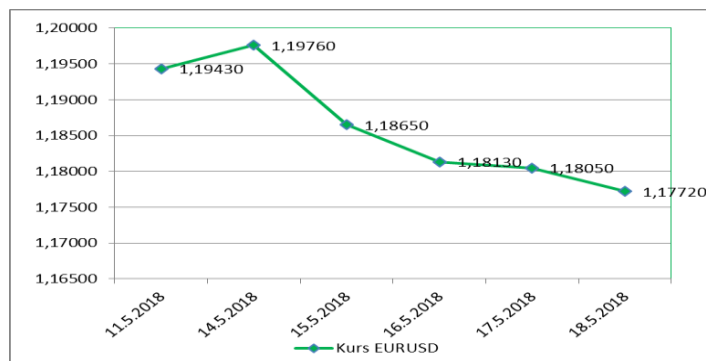
Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka SVIBANJ	15,0	20,1	15,8
2.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Filadelfije SVIBANJ	21,0	34,4	23,2
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) TRAVANJ	0,6%	0,55	0,7%

4.	Iskorištenost kapaciteta	TRAVANJ	78,4%	78,0%	77,6%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	TRAVANJ	0,5%	0,5%	0,0%
6.	Indeks maloprodaje (M/M)	TRAVANJ	0,3%	0,3%	0,8%
7.	Indeks započelih kuća (M/M)	TRAVANJ	-0,7%	-3,7%	3,6%
8.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	TRAVANJ	-2,1%	-1,8%	4,1%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	12. SVIBNJA	215.000	232.000	211.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1943 na razinu od 1,1772, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 1,43% i što je najnižu razinu ovog tečaja od prosinca 2017. godine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Premijerka May priprema teren da održi Veliku Britaniju unutar EU trgovinskih pravila u godinama koje slijede nakon Brexita, što predstavlja potez koji bi mogao potaknuti pobunu kod euroskeptika. Kabinet premijerke May se složio s planom da Velika Britanija ostane unutar EU carinskih pravila duže vremensko razdoblje, kao mjera „posljednjeg utočišta“ za rješavanje upornog problema o granici s Irskom, navedno je na Bloombergu. Ministri su o ovoj ideji raspravljali u utorak i vjerojatno će isto i formalno predložiti EU pregovaračima u narednim tjednima.

Rezultati istraživanja koje je provela kompanija za kartično poslovanje Visa je pokazalo da su građani Velike Britanije tijekom prošlog mjeseca smanjili potrošnju. Ovi podaci su protumačeni kao pokazatelj da se ekonomija bori s oporavkom nakon izraženih slabosti u prvom tromjesečju. Iz kompanije Visa je priopćeno da je potrošnja, prilagođena inflaciji zabilježena putem kreditnih i debitnih kartica, u travnju bila za 2% niža u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, dok je pad potrošnje, koji je zabilježen u ožujku, bio najveći u posljednjih pet godina. Istraživanje koje je proveo Bloomberg je pokazalo da skoro 60% ekonomista, koji su u istraživanju sudjelovali, očekuju da će BoE povećati referentnu kamatnu stopu na sastanku u kolovozu. Očekivanja ekonomskog rasta, prema istoj anketi, su za ovu godinu blago smanjena na 1,4% sa 1,5%, koliko su ekonomisti očekivali u mjesecu ranije. Za 2019. godinu očekuje se rast od 1,5%, a za 2020. godinu rast od 1,8%.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć TRAVANJ	-	31.200	15.700
2.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno) OŽUJAK	4,2%	4,2%	4,2%
3.	Prosječne zarade (bez bonusa, tromjesečno) OŽUJAK	2,9%	2,9%	2,8%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,88184 na razinu od 0,87391, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3542 na razinu od 1,3469.

JAPAN

Proteklog tjedna objavljeni su **preliminarni podaci za prvo tromjesečje tekuće godine, koji su pokazali da je gospodarstvo Japana u ovom razdoblju, prvi put od kraja 2015. godine, zabilježilo kontrakciju od 0,2% na tromjesečnoj razini, što je lošiji podatak od prethodno revidirane ekspanzije (0,1%)**. Promatrano na godišnjoj razini, japanska privreda je, također, zabilježila kontrakciju od 0,6%, dok je prethodno zabilježen rast od 0,6%. Kontrakcija japanskog gospodarstva rezultat je smanjenja investicija i potrošnje kao i slabijeg izvoza. Pored GDP-a, važan pokazatelj objavljen prošlog tjedna u Japanu je i stopa inflacije, koja je tijekom travnja zabilježila smanjenje na 0,6%, što je lošiji podatak u odnosu na mjesec ranije (1,1%) kao i u odnosu na očekivanja (0,7%). Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ zadržati ciljane razina prinosa na desetogodišnje obveznice, s obzirom na to da je stopa inflacije i dalje daleko od ciljanih 2%.

U međuvremenu, javni emiter NHK, je priopćio da japanska Vlada razmatra uvođenje tarifa na uvoz iz SAD u vrijednosti od oko 409 milijuna USD, kao odgovor na tarife vezane za uvoz čelika i aluminija, a koje je nametnuo američki predsjednik Donald Trump.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

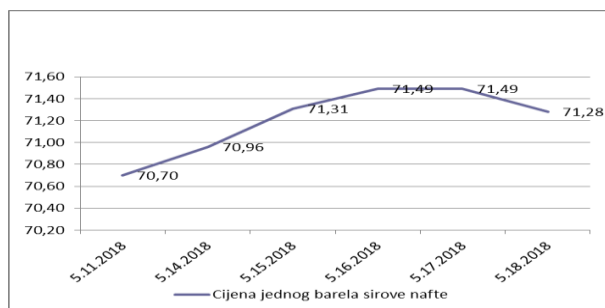
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	I tromjesečje	0,0%	-0,2%	0,1%
2.	GDP (G/G) P	I tromjesečje	-0,1%	-0,6%	0,6%
3.	Inflacija (G/G)	TRAVANJ	0,7%	0,6%	1,1%
4.	Temeljna inflacija (G/G)	TRAVANJ	0,4%	0,4%	0,5%
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	TRAVANJ	2,0%	2,0%	2,1%
6.	Porudžbine strojarских alata (G/G) P	TRAVANJ	-	22,0%	28,1%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	OŽUJAK	-0,2%	-0,3%	0,1%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	OŽUJAK	-	2,4%	2,4%
9.	Temeljne strojarske porudžbine (M/M)	OŽUJAK	-3,0%	-3,9%	2,1%
10.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M)	OŽUJAK	-	0,5%	3,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine 130,63 na razinu od 130,39. JPY je deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY povećan s razine od 109,39 na razinu od 110,78.

NAFTA I ZLATO

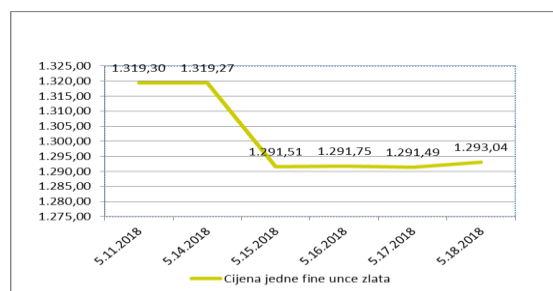
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 70,70 USD (59,20 EUR). Zabrinutost investitora zbog obnavljanja sankcija Iranu od strane SAD, što će se odraziti na isporuku nafte iz ove zemlje, kao i informacije o značajnom smanjenju isporuke nafte iz Venecuele, je tijekom proteklog tjedna potakla rast cijene nafte. Iz Međunarodne agencije za energetiku je tijekom proteklog tjedna priopćeno da je globalni višak ponude ovog energenta nad tražnjom smanjen za 1,8 milijuna barela na dnevnoj razini, zahvaljujući naporima zemalja sudionika sporazuma o smanjenom obujmu proizvodnje nafte. Ipak, iz Međunarodne agencije za energetiku je upozoreno da bi dalji rast cijene nafte mogao da utječe na smanjenje tražnje. Tijekom proteklog tjedna objavljena je i informacija o smanjenju američkih zaliha nafte za 1,4 milijuna barela na tjednoj razini. Broj aktivnih bušotina nafte se nije mijenjao tijekom proteklog tjedna te i dalje iznosi 844, ali informacije i dalje upućuju na rast obujma proizvodnje nafte u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak, cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,28 USD (60,55 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 0,82%. Cijena jednog barela sirove nafte se nalazi na najvišoj razini od studenoga 2014. godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.319,30 USD (1.104,66 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena jedne fine unce zlata je smanjena na najnižu razinu od prosinca 2017. godine. Najvažniji čimbenik koji je utjecao na ovakvo kretanje cijene ovog plemenitog metala je očekivanje da će Fed tijekom ove godine, ipak, bržim tempom povećati referentnu kamatnu stopu, iako su u prognozama iz ožujka navedena ukupno tri povećanja od po 25 baznih bodova do kraja tekuće godine. Očekuje se da će na lipanjskoj sjednici FOMC-a, uz povećanje referentne kamatne stope, biti objavljene nove prognoze o ukupno četiri povećanja referentne kamatne stope tijekom ove godine. Ove informacije su utjecale na značajan rast prinosa američkih obveznica te su prinosi desetogodišnjih obveznica povećani na najvišu razinu od 2011. godine kao i na značajnu aprecijaciju USD u odnosu na EUR, a što su čimbenici koji utječu na smanjenje tražnje za zlatom. Navedene informacije su dominirale u odnosu na informacije koje upućuju na jačanje geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku i u odnosima Južne i Sjeverne Koreje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.293,04 USD (1.098,40 EUR), što je smanjenje od 1,99% na tjednoj razini i blizu najniže razine od prosinca prošle godine.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.